

ТРУДНОЩІ РОЗУМІННЯ ПРОЧИТАНОГО ТЕКСТУ (НА ПРИКЛАДІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ ПРЕСИ)

Марковська А. В. – доцент кафедри іноземних мов, Миколаївський національний аграрний університет

На сучасному етапі розвитку освіти інтеграція у Європу вимагає інноваційних підходів до навчання іноземних мов задля інтенсифікації та оптимізації навчального процесу. Зростання вимог до професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів потребує теоретичного і методичного забезпечення їх науково-дослідницької діяльності.

Протягом багатьох років мовознавці сучасності (Кияк Т.Р. [1], Науменко А.М. [6], Огуй О.Д. [7]) намагаються виокремити найбільш вагомі та найбільш поширені парадигми лінгвістичних досліджень, формуючи оригінальні методології та методики аналізу текстів.

Ефективність когнітивно-комунікативної методики навчання читання забезпечується комплексом вправ, у якому враховуються індивідуально-особистісні характеристики, когнітивні стилі та стратегії здобувачів вищої освіти. За допомогою когнітивно-комунікативної методики навчання читання іноземною мовою можна скоротити шлях оволодіння великим об'ємом професійно-орієнтованої іншомовної інформації, яка необхідна студенту нефілологічного ВНЗ, а також покращити швидкість та якість її вилучення для подальшого використання.

Для визначення рівня володіння іноземною мовою (від А1-С2) одним із блоків перевірки знань є блок «Читання» (тобто розуміння прочитаного мовою оригінальних текстів преси).

Завдання які містять у варіантах для визначення рівня сформованості іншомовної компетентності в читанні зорієнтовані на різні стратегії: з розумінням основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчальне читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання).

Розвиток навичок читання загальнонаукових та соціально-культурних текстів, що є основою професійно-орієнтованого навчання, активізація лексико-граматичного матеріалу у здобувачів вищої освіти та перевірка їх знань шляхом самостійного виконання різномірних завдань до текстів.

Для вступу до вищих навчальних закладів (національний мультипредметний тест – НМТ) або для вступу в магістратуру також оцінюють уміння здобувачів розуміти прочитаний текст, виокремлювати ключову інформацію, узагальнювати зміст прочитаного, робити висновки на основі прочитаного.

До того ж актуальність даної теми обумовлена тим, що комунікативне значення країнознавчо-орієнтованих фразеологізмів стає особливо важливим при читанні та реферуванні текстів сучасної іноземної преси під час самостійної роботи студентів з іноземної мови.

Завдання до текстів у різних варіантах можна розділити на:

1) Завдання на встановлення відповідності. У завданнях пропонується підібрати заголовки до текстів/частин текстів із наведених варіантів; твердження/ситуації до оголошень/текстів; запитання до відповідей або відповіді до запитань. 2) Завдання з вибором однієї правильної відповіді. Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких лише один правильний. 3) Завдання на заповнення пропусків у тексті. У завданнях пропонується доповнити абзаци/речення в тексті реченнями/частинами речень, словосполученнями/словами із наведених варіантів. Використання фразеологізмів у заголовках статей або для доповнення змісту тексту є найчастішим, що ускладнює розуміння прочитаного тексту.

Фразеологію преси складають наступні розряди: 1) суспільно-політична фразеологія (суспільно-політична лексика); 2) позитивно-оцінні фразеологізми, негативно-оцінні фразеологізми, модально-оцінні фразеологізми (газетно-оцінна лексика); 3) фразеологія, яка пов'язана з позначенням часу та місця подій (газетно-неоцінна лексика).

Культурні відмінності часто стають проблемою при перекладі фразеологізмів які викликають різні асоціації, або джерело походження фразеологізму вихідної мови не відіграє ніякої ролі в соціокультурі громади мови перекладу.

Дослідженню фразеологізмів у текстах сучасної німецькомовної преси присвятили свої дослідження сучасні лінгвісти (Лисецька Н.Г. [2], Любчук Н.В. [4], Мізін К.І. [5], Пташник С.Б. [8]. Наприклад, Н.В. Любчук зазначає, що для порівняльних досліджень фразеологізмів з етнокультурним компонентом застосовують топологічний метод з метою встановлення співвідношення походження та системних зв'язків німецьких та українських фразеологізмів цієї групи та трансляційний метод для встановлення відповідників [5, с. 22].

Отже фразеологізми з етнокультурним компонентом та ймовірність наявності у них національно забарвлених відповідників зумовлюють необхідність

проникнення за значення знаків та використання позамовної інформації, для чого здійснюється інтерпретація тексту. Аналіз співвідношення типологічних зв'язків та національно-культурного підґрунтя фразеологізмів-відповідників та аналіз функціонування фразеологізмів в конкретному контексті дозволить виробити пропозиції щодо способів перекладу фразеологізмів з етнокультурним компонентом.

Література:

1. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 592 с.

2. Лисецька Н. Г. Фразеологічні інновації в сучасній німецькій мові: когнітивний та функціональний аспекти : дис. ... канд. філол. наук. : 10.02.04 / Лисецька Наталія Григорівна. – Л., 2003. – 218 с.

3. Любчук Н. В. Проблеми еквівалентності та перекладу фразеологізмів, пов'язаних із традиціями та звичаями (на матеріалі української та німецької мов) / Н. В. Любчук // Вісник Київського ун-ту ім. Т.Шевченка. Іноземна філологія. – К. : Вид. центр "Київський ун-т", 1998. – Вип. 27. – С. 21–23.

4. Любчук Н. В. Німецькі фразеологізми з етнокультурологічним компонентом та проблеми їх відтворення при перекладі : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16 / Любчук Наталія Володимирівна. – К., 2004. – 298с.

5. Мізін К. І. Порівняння у фразеології / Мізін К. І. – Вінниця : Нова книга, 2009. – 240 с.

6. Науменко А. М. Філологічний аналіз тексту (Основи лінгвопоетики) / Науменко А. М. – Вінниця : Нова книга, 2005. – 416 с.

7. Огуй О. Д. Одиниці фразеологічного рівня мови та специфіка їх перекладу // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. – Харків : Константа, 2004. – №635. – С. 123-127.

8. Пташник С. Б. Структурно-семантичні особливості фразеологічних модифікацій та їхні функції в німецькому газетному тексті : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Пташник Стефанія Богданівна. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2003. – 256 с.